

Εξώφυλλο

Η ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ▪ ΚΥΡΙΑΚΗ 24 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2021 ▪ ΤΕΥΧΟΣ #139

**ΜΙΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ
ΓΙΑ ΤΑ ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ**

Η ΒΔΟΜΑΔΑ ΠΟΥ ΠΕΡΑΣΕ, ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

Οι πιο διαβασμένες ειδήσεις στον Τύπο
Ιωαννίνων, τη βδομάδα που πέρασε

1 ΕΟΔΥ: 21 κρούσματα στην Πρέβεζα

Ο ΕΟΔΥ αναφέρει σήμερα 21 κρούσματα στην Πρέβεζα, στην επίσημη κατανομή. Δεν διευκρινίζει αν πρόκειται για χτεσινά (καθώς οι επίσημες αναφορές είναι μέχρι τις 15.00 της τρέχουσας μέρας) ή κάποια παλιότερη καταγραφή, όπως στην περίπτωση της Κοζάνης.

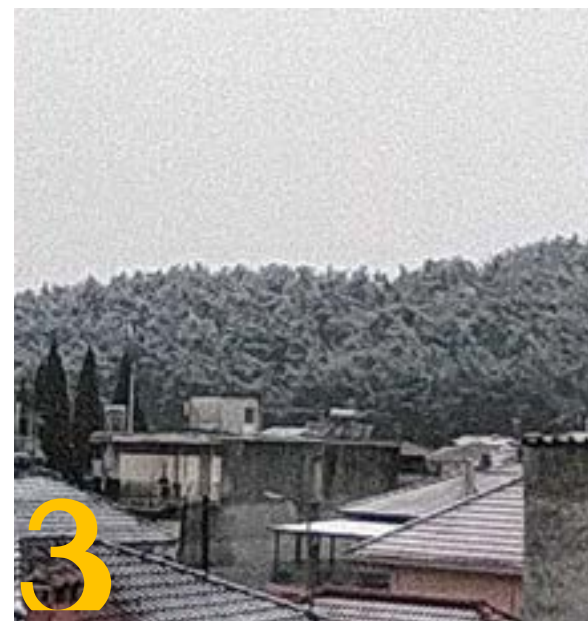
<https://typos-i.gr/article/eody-21-kroysmata-sthn-prebeza>

2 Ξανά για το «βλάχικο ζήτημα» (ή κυνήγι μαγισσών)

Ο ΒΑΣΙΛΗΣ Νιτσιάκος, καθηγητής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, γράφει για το «βλάχικο ζήτημα».

<https://typos-i.gr/article/3ana-gia-bloxiko-zythma-h-kynhgi-magisswn>

3 Μια ιδέα από χιόνι και στα Γιάννενα

ΧΙΟΝΙΖΕΙ από τα ξημερώματα του Σαββάτου στο νομό Ιωαννίνων. Λίγο χιόνι έπεσε και μέσα στην πόλη. Η θερμοκρασία έχει υποχωρήσει σημαντικά και σήμερα, εκτιμάται ότι θα κινηθεί μεταξύ -4 και 8 βαθμών, στην Ήπειρο.

<https://typos-i.gr/article/mia-idea-apo-xioni-kai-sta-giannena>

4 Τρία τμήματα σε αναστολή, στα Γιάννενα

ΤΡΙΑ ΤΜΗΜΑΤΑ σε δύο σχολεία είναι σε αναστολή στα Γιάννενα, λόγω κρουσμάτων. Ένα στην Α' τάξη του δημοτικού Πεδινής, μέχρι 27 Ιανουαρίου και άλλα δύο στο Ελισαβέτιο, στην Ε' τάξη, μέχρι 29 Ιανουαρίου.

<https://typos-i.gr/article/tria-tmhmata-se-anaistolh-sta-giannena>

Μια έκδοση με 53 μουσικά άλμπουμ Μαζί με μια συνδρομή στον Τύπο Ιωαννίνων

Η στήλη «Ένα άλμπουμ τη βδομάδα», κάθε Κυριακή στο «Εξώφυλλο», την ψηφιακή έκδοση του Τύπου Ιωαννίνων, έγινε ένα μικρό ψηφιακό βιβλίο.

Διατίθεται σε όλους τους παλιούς-ες και νέους-ες συνδρομητές-τριες.

Μπορείτε να κάνετε μια συνδρομή και να στηρίξετε τον Τύπο Ιωαννίνων σε δύσκολους καιρούς για την επαγγελματική δημοσιογραφία, αλλά και να έχετε τα συνδρομητικά προνόμια που παρέχονται.

Για να εγγραφείτε, βρείτε το «πορτοκαλί κουμπί» του Patreon σε κείμενα του site ή αντιγράψτε αυτό το σύνδεσμο:

<https://www.patreon.com/TyposI>

Σε αυτό το βίντεο, θα βρείτε αναλυτικές οδηγίες για την εγγραφή:

<https://www.youtube.com/watch?v=75ah4XuyCl8&feature=youtu.be>

Με μια συνδρομή 4 ευρώ στον Τύπο, παίρνετε:

■ Την πρώτη έκδοση των Πετρό Ιστοριών σε ψηφιακό βιβλίο (pdf)

■ Όλα τα podcasts της πρώτης περιόδου της εκπομπής «Τύπος στο Μικρόφωνο», με δυνατότητα downloading

■ Πρόσβαση, πριν τη δημοσίευσή τους, στα video reports και σε διάφορα άρθρα

Με τη συνδρομή των 10 ευρώ στον Τύπο, παίρνετε:

Όλα τα παραπάνω, συν ένα αντίτυπο του βιβλίου «Οι 'αποστάτες', τα ρέντζελα και οι δήμαρχοι/Οι δημοτικές εκλογές στα Γιάννενα, 1925-2014» σε φυσική μορφή (ισχύει για όλο τον Δεκέμβριο) [οι τιμές είναι προ ΦΠΑ]

■ Η νέα ψηφιακή έκδοση του Τύπου, περιλαμβάνει 52+1 μουσικά άλμπουμ, ένα για κάθε βδομάδα του χρόνου, συν ένα, καθότι το 2020 είναι δίσεκτο [αν δεν το 'χατε καταλάβει ήδη...].

Το βιβλίο διατίθεται σε δύο εκδοχές:

Μια σε **pdf**, που είναι η πιο κοινή και προσβάσιμη από όλες τις συσκευές

Μια σε **epub** που είναι πιο διαδραστική και διαβάζεται, είτε με την εφαρμογή Adobe Digital Editions σε Windows, είτε στην εφαρμογή ανάγνωσης, σε Mac.

Τα αιολικά πάρκα, ο «δικασμός» και μια πρόταση

Τα αιολικά πάρκα έχουν καταφέρει να διχάσουν την κοινωνία. Όσο το επενδυτικό «κύμα» για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) μεγαλώνει, τόσο και πληθαίνουν οι «γωνιές» της Ελλάδας όπου δίνονται «μάχες» κατά των ανεμογεννητριών.

Σε αυτό το φλέγον θέμα έρχεται να πάρει θέση το Τμήμα Βιολογικών Εφαρμογών και Τεχνολογιών (ΒΕΤ) του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων το οποίο αναδεικνύει την προβληματική της όλης υπόθεσης αλλά και θυμίζει ότι υπάρχουν δύο διακυβεύματα: η διατήρηση της βιοποικιλότητας και η αποτροπή της κλιματικής αλλαγής και της υπερθέρμανσης του

πλανήτη. Αυτή τη στιγμή, στην Ελλάδα, τα δύο αυτά διακυβεύματα αντί να βαδίζουν παράλληλα, κατά κάποιο τρόπο βρέθηκαν στη θέση το ένα να ανταγωνίζεται το άλλο. Με μια νέα ενδιαφέρουσα ερευνητική δουλειά, δύο βιολόγοι ερευνητές του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων σε συνεργασία με δύο ερευνητές μηχανικούς από άλλα ιδρύματα, επιχειρήσαν να δώσουν μια λύση, καταθέτοντας μια βιώσιμη πρόταση χωροθέτησης των αιολικών πάρκων. Μια λύση που δεν «δαιμονοποιεί» τις ανεμογεννήτριες, αλλά ούτε και τις «αθρώνει». Το σκεπτικό της έρευνας συνοψίζεται σε επτά λέξεις: «ναι στις ανεμογεννήτριες, αλλά πού και πόσες;».

[ΤΗΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ ΑΓΓΕΛΗ]

Καταρχάς, ας αποσαφηνιστεί ότι ο κύριος στόχος για το κλίμα σε παγκόσμιο επίπεδο είναι η μείωση του διοξειδίου του άνθρακα στην ατμόσφαιρα για την αναχαίτιση της υπερθέρμανσης του πλανήτη. Η ενεργειακή μετάβαση των χωρών σε οικονομίες μη εξαρτημένες από τα ορυκτά καύσιμα, με βάση τη συμφωνία των Παρισίων, είναι κρίσιμη. Η προώθηση των ΑΠΕ μοιάζει να είναι μονόδρομος. Βέβαια, εξίσου σημαντικό είναι το γεγονός ότι η μείωση των ανθρωπογενών εκπομπών του διοξειδίου του άνθρακα επιτυγχάνεται και από την ίδια τη φύση, από τα δάση της, για παράδειγμα...

Τα αιολικά πάρκα θεωρούνται μια καθαρή πηγή ενέργειας, καθώς δεν εκπέμπουν διοξείδιο του άνθρακα κατά τη διάρκεια της λειτουργίας τους. Ωστόσο επιφέρουν μια σειρά από σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στα είδη και τα οικοσυστήματα και αυξάνουν την έκταση των τεχνητών εκτάσεων και των δρόμων. Πώς μπορεί να αναπτυχθεί λοιπόν η αιολική βιομηχανία με το ελάχιστο περιβαλλοντικό κόστος;

Η πρόταση των ερευνητών, όπως αποσαφηνίζεται από τους ίδιους, δεν φιλοδοξεί να αντικαταστήσει το μελλοντικό Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις ΑΠΕ αλλά να το υποβοηθήσει, πετυχαίνοντας τον εθνικό ενεργειακό στόχο αξιοποίησης της αιολικής ενέργειας για το 2030 (7,05GW), με την ελάχιστη βλάβη στη φύση και πιθανόν με το ελάχιστο κοινωνικό κόστος.

Η ερευνητική ομάδα ορίζει μια χερσαία ζώνη αποκλεισμού οικολογικά ευαίσθητων περιοχών και τοπίων (58.6% της χερσαίας έκτασης της Ελλάδας), περιλαμβάνοντας τις περιοχές του δικτύου Natura 2000 και τις ζώνες πολύ χαμηλής και χαμηλής κατάτμησης εκτός του δικτύου Natura. Εκεί προστατεύεται αποτελεσματικά η βιοποικιλότητα, με όφελος για τα πουλιά και για τα είδη ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος διατήρησης, ενώ συμπεριλαμβάνονται οι περισσότερες Περιοχές Άνευ Δρόμων.

Από την άλλη, ορίζει μια χερσαία επενδυτική ζώνη για την εγκατάσταση ανεμογεννητριών (41,4% της χερσαίας έκτασης της Ελλάδας) όπου προτείνεται να διοχετεύονται οι αιτήσεις των επενδυτών για νέα αιολικά πάρκα, ακολουθώντας πάντα τη νόμιμη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης. Η πρόταση των ερευνητών είναι η ενθάρρυνση των αιολικών επενδύσεων βαθμιδωτά από την πλέον κατακερματισμένη ζώνη (με πολλές τεχνητές επιφάνειες και δρόμους) στη λιγότερο, εκτός του δικτύου Natura 2000.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της πρότασης, τον Μάρτιο του 2020 η Ελλάδα είχε καλύψει το 44% του εθνικού στόχου για τις ΑΠΕ που μεταφράζεται σε παραγωγή ισχύος 3,11GW. Αν λειτουργήσουν όλα τα αιολικά πάρκα με

βάση τις αιτήσεις που είχαν κατατεθεί στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας μέχρι το Μάρτιο του 2020 (ΡΑΕ), η εγκαταστημένη ισχύς αναμένεται να αυξηθεί κατά 11 φορές ξεπερνώντας τον εθνικό στόχο του 2030 κατά 5 φορές, μόνο στη χερσαία έκταση της Ελλάδας. Ειδικά στο δίκτυο «Φύση 2000» η εγκαταστημένη ισχύς αναμένεται να αυξηθεί κατά 17,5 φορές.

Τα νούμερα δεν είναι μικρά. Και σίγουρα, αν όλα αυτά τα σχέδια ευοδωθούν, η πραγματικότητα που θα διαμορφωθεί, θα είναι τελείως διαφορετική, με τις συνέπειες στη βιοποικιλότητα και στο τοπίο να είναι μεγάλες. Η πρόταση των ερευνητών καταγράφει πως ο ενεργειακός στόχος του 2030 (7,05GW) υπερκαλύπτεται κατά μιάμιση φορά στην επενδυτική ζώνη, προσθέτοντας την ισχύ από τις ήδη υπάρχουσες αιτήσεις για αιολικά πάρκα σε αυτή τη ζώνη. Καλύπτει η βιώσιμη πρόταση τον εθνικό στόχο του 2050; Άγνωστο, προς το παρόν, γιατί ο στόχος δεν έχει οριστεί, ενώ επιπλέον μέχρι τότε θα υπάρχουν και νέες τεχνολογίες. Εκτιμάται πάντως πως υπάρχει η προοπτική για την κάλυψη των ενεργειακών αναγκών και για το 2050 στην επενδυτική ζώνη, γιατί το αιολικό δυναμικό και η διαθεσιμότητα γης δεν φαίνεται να αποτελούν περιοριστικούς παράγοντες.

Σύμφωνα με την πρόταση, η μέση ταχύτητα του ανέμου στη ζώνη αυτή είναι μόλις 4% μικρότερη, ενώ η έκταση των πολυγώνων των αιολικών καλύπτει ένα πολύ μικρό ποσοστό της. Άρα, η εκτίμηση των ερευνητών είναι ότι πιθανόν θα μπορούν να εγκατασταθούν και νέα αιολικά εάν χρειαστεί στη ζώνη παρά τους άλλους περιορισμούς (π.χ. αποστάσεις από πόλεις, χωριά, αρχαιολογικούς χώρους).

Ο ΧΑΡΤΗΣ

Στον συνοδευτικό χάρτη της Ελλάδας, η ζώνη αποκλεισμού είναι πράσινη και η επενδυτική ζώνη μπλε. Στην έκταση της μπλε ζώνης δεν σημαίνει βέβαια ότι μπορούν να μπου παντού ανεμογεννήτριες, όπως και στην έκταση της πράσινης ζώνης δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχουν ήδη εν λειτουργία αιολικά πάρκα, καθώς η πρόταση δεν προτείνει απομάκρυνση από την πράσινη ζώνη των αιολικών πάρκων που είναι ήδη σε λειτουργία.

Όλη αυτή η δουλειά στηρίζεται στον συγκεκριμένο της διατήρησης της βιοποικιλότητας και της αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής μέσω των ΑΠΕ. «Φαίνεται πως η Ελλάδα αντιμετωπίζει σήμερα το παράδοξο της επίσπευσης της απώλειας της βιοποικιλότητας για την επίτευξη των κλιματικών στόχων μέσω ανάπτυξης ΑΠΕ, με πιθανά ανάστροφα αποτελέσματα επιδείνωσης των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής. Η ανάγκη για την κατάλληλη χωροθέτηση και εκλογικευμένη ανάπτυξη των ΑΣΠΗΕ με όρους βιώσιμης ανάπτυξης με το ελάχιστο περιβαλλοντικό κόστος είναι πιο επιτα-

κτική από ποτέ» αναφέρεται στην ελληνική περίληψη της έρευνας. Σημειώνεται πως η πρόσφατη έκθεση του ΟΟΣΑ αποτυπώνει μια μέτρια πρόοδο της Ελλάδας στον τομέα της διατήρησης της βιοποικιλότητας και μια αξιοσημείωτη πρόοδο της χώρας στον τομέα των ΑΠΕ, οι οποίες κάλυπταν το 31% της ηλεκτροπαραγωγής το 2018 σε σχέση με το 11% το 2005.

Η βιοποικιλότητα φαίνεται πως είναι «αθωρότατη» απέναντι σε ανθρωπογενείς απειλές. Σήμερα το νέο χωροταξικό για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας είναι σε εξέλιξη, οι Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες που θα καθορίσουν τι θα επιτρέπεται και πού στις περιοχές του δικτύου Natura 2000 είναι σε εξέλιξη, νέοι νόμοι και αποφάσεις επισπεύδουν, απλοποιούν και αποδυναμώνουν τη διαδικασία ελέγχου των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από μεγάλα και μικρά έργα, ενώ τον Δεκέμβριο του 2020 η Ελλάδα καταδικάστηκε από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για πλημμελή διατήρηση της βιοποικιλότητας.

Για αυτό το λόγο, η έρευνα επισημαίνει και άλλη μια διάσταση της πρότασης που κατατίθεται: τη βελτίωση της ασφάλειας των επενδύσεων και της επιτάχυνσης της αδειοδότησής τους σε περιοχές που θα γίνονται περισσότερο κοινωνικά αποδεκτές, τον μετριασμό των δικαστικών προσφυγών και των κοινωνικών αντιδράσεων. Εξάλλου, ήδη αρκετά Περιφερειακά Συμβούλια έχουν εκφράσει τις αντιδράσεις τους για τον τρόπο χωροθέτησης των αιολικών πάρκων.

Ένα από αυτά τα Περιφερειακά Συμβούλια, είναι αυτό της Ηπείρου, το οποίο με ψήφισμά του το περασμένο καλοκαίρι εκφράστηκε κατά της βιομηχανικής ανάπτυξης αιολικών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σε περιοχές Natura, και πρότεινε ακριβώς την εγκατάστασή τους κατά προτεραιότητα κοντά στο υπάρχον οδικό δίκτυο, πάντα με τη συγκατάθεση των τοπικών κοινωνιών. Το ψήφισμα είχε εκδοθεί με αφορμή τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης για δύο αιολικά πάρκα στο όρος Λάκμος (Περιστερί).

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε με ανάδοχο το Εργαστήριο Διατήρησης της Βιοποικιλότητας του Τμήματος Βιολογικών Εφαρμογών & Τεχνολογιών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και με την οικονομική υποστήριξη του ΟΦΥΠΕΚΑ.

Ερευνητική ομάδα: Β. Κατή, Χ. Κασάρα (Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων), Ζ. Βροντίση (Ε.Κ.Π.Α.Α.) και Α. Μουστάκα (Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης/ Πανεπιστήμιο Κρήτης).

Τα αποτελέσματα της έρευνας είναι διαθέσιμα στο κοινό:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΥΝΟΨΗ

Ανοιχτή βάση χωρικών δεδομένων για Google Earth

Η διεθνής δημοσίευση

Η πρόταση των ερευνητών, όπως αποσαφηνίζεται από τους ίδιους, δεν φιλοδοξεί να αντικαταστήσει το μελλοντικό Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις ΑΠΕ αλλά να το υποβοηθήσει, πετυχαίνοντας τον εθνικό ενεργειακό στόχο αξιοποίησης της αιολικής ενέργειας για το 2030 (7,05GW), με την ελάχιστη βλάβη στη φύση και πιθανόν με το ελάχιστο κοινωνικό κόστος.

ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ ΠΟΥ ΜΑΣ ΑΡΕΣΟΥΝ

Η Κάισσα προτείνει 5+1 επιτραπέζια στρατηγικής

Η Κάισσα (Ζ. Καπλάνη 4-6) προτείνει σήμερα πέντε επιτραπέζια παιχνίδια στρατηγικής, που της αρέσουν πολύ (και είναι και βραβευμένα) και ένα ακόμα, μυστηρίου.

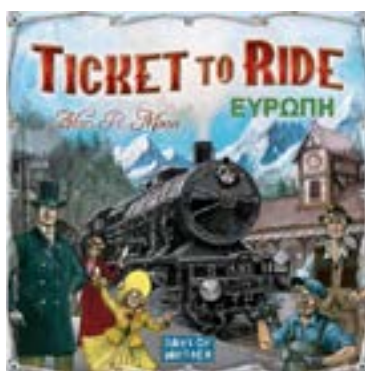

1

ΤΑ 7 ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

(25 βραβεία, μεταξύ αυτών και παιχνίδι της χρονιάς 2011)

ΗΓΗΘΕΙΤΕ μιας από τις επτά μεγάλες πόλεις της Αρχαιότητας. Εκμεταλλευτείτε τις πρώτες ύλες της γης σας, πάρτε μέρος στην αέναη πορεία της πρόοδου, αναπτύξτε εμπορικές σχέσεις και αναδείξτε τη στρατιωτική σας δύναμη. Αφήστε το σημάδι σας στην ιστορία του πολιτισμού, κατασκευάζοντας ένα αρχιτεκτονικό θαύμα, το οποίο θα αντέξει στο πέρασμα των αιώνων. Ένα παιχνίδι για 2 έως 7 άτομα, ηλικίας 10 ετών και άνω με μέση διάρκεια 30 λεπτά. Κυκλοφορεί ειδική έκδοση για 2 παίκτες.

2

TICKET TO RIDE-ΕΥΡΩΠΗ

(παιχνίδι της χρονιάς 2004)

ΤΟ «TICKET TO RIDE Ευρώπη» είναι ένα συναρπαστικό παιχνίδι τρένων. Οι παίκτες μαζεύουν κάρτες που περιέχουν διάφορα είδη βαγονιών και τα χρησιμοποιούν για να φτιάξουν σταθμούς, να περάσουν μέσα από τούνελ, να χρησιμοποιήσουν φέρι και να διεκδικήσουν σιδηροδρομικές διαδρομές κατά μήκος της Ευρώπης. Είναι κομψό, είναι εύκολο (μαθαίνεται σε 5 λεπτά), και θα συναρπάσει εξίσου οικογένειες και έμπειρους παίκτες. Ένα επιτραπέζιο παιχνίδι για 2 έως 5 παίκτες, ηλικίας 8+. Μέση διάρκεια 30-60 λεπτά.

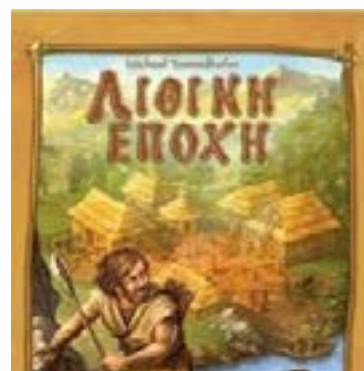

3

PANDEMIC

(υποψήφιο καλύτερο παιχνίδι της χρονιάς 2009, πλήθος άλλων βραβείων)

ΜΠΟΡΕΙΤΕ να σώσετε την ανθρωπότητα; Ως έμπειρα μέλη μιας ομάδας ειδικών επιστημόνων, πρέπει να αντιμετωπίσετε τέσσερις θανατηφόρες ασθένειες μέχρι να ανακαλύψετε τις θεραπείες τους. Εσείς και οι συμπαίκτες σας θα ταξιδέψετε ανά την υφήλιο, ανακόπτοντας την πορεία των ασθενειών ενώ παράλληλα βρίσκετε τα υλικά για τις θεραπείες. Πρέπει να εργαστείτε μαζί, προσφέροντας ο καθένας τις ικανότητές του στην ομάδα για να τα καταφέρετε. Ο χρόνος κυλάει αντίστροφα καθώς εξάρσεις και επιδημίες πολλαπλασιάζουν την εξάπλωση των ιών. Θα βρείτε όλες τις θεραπείες έγκαιρα; Η τύχη της ανθρωπότητας είναι στα χέρια σας! Για 2 έως 4 παίκτες, ηλικίας 8+ και διάρκεια 45 λεπτά

4

ΛΙΘΙΝΗ ΕΠΟΧΗ

(υποψήφιο καλύτερο παιχνίδι της χρονιάς 2008, πλήθος άλλων βραβείων)

ΣΤΗ ΛΙΘΙΝΗ Εποχή, οι παίκτες μαζεύουν τροφή, σπάνε πέτρες και αναζητούν χρυσό στα ποτάμια. Κάνουν ανταλλαγές, αναπτύσσουν τα χωριά τους, και έτσι αναβαίνουν πολιτισμικά. Σε αυτό το συναρπαστικό αγώνα επιβίωσης και ανάπτυξης, η λεπτή ισορροπία ανάμεσα στην τύχη και τη στρατηγική θα αναδείξει το νικητή, καθώς οι παίκτες ανταγωνίζονται για την τροφή σε αυτή την προϊστορική εποχή. Για 2 έως 4 άτομα, ηλικίας 10 ετών και άνω με μέση διάρκεια 60 με 90 λεπτά. CIVILIZATION (υποψήφιο καλύτερο παιχνίδι 2017 στα BoardGame Quest Awards)

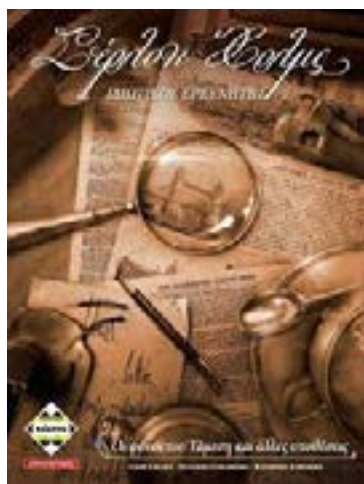
5

CIVILIZATION

(υποψήφιο καλύτερο παιχνίδι 2017 στα BoardGame Quest Awards)

ΤΟ SID MEIER'S Civilization: Νέα Εποχή μετατρέπει την διάσημη σειρά παιχνιδιών για υπολογιστές σε ένα επιτραπέζιο παιχνίδι στρατηγικής. Οι παίκτες καθοδηγούν τα έθνη τους σε έναν αγώνα για εδάφη, τεχνολογία, και θαύματα που αλλάζουν τους κανόνες. Το να παίξετε ένα γύρο είναι τόσο απλό όσο το να παίξετε μια κάρτα, υπάρχει όμως βαθιά στρατηγική στο να επιλέξετε ποια από τις πέντε κάρτες σας να παίξετε. Με το στοιχείο του τυχαίου στους σκοπούς και έναν χάρτη που είναι διαφορετικός κάθε φορά, δυο παρτίδες σας δεν θα μοιάζουν ποτέ η μια με την άλλη! Για 2 έως 4 παίκτες, ηλικίας 12+ και μέση διάρκεια 90 λεπτά.

6

ΣΕΡΛΟΚ ΧΟΛΜΣ - ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΕΡΕΥΝΗΤΗΣ

(παιχνίδι της χρονιάς 1985)

ΤΟ «ΣΕΡΛΟΚ ΧΟΛΜΣ, Ιδιωτικός Ερευνητής» είναι ένα παιχνίδι συνεργασίας, όπου οι παίκτες προσπαθούν να λύσουν μυστηριώδεις υποθέσεις. Εφοδιασμένοι με ένα αντίτυπο των Τάιμς, ένα χάρτη του Λονδίνου, ένα ευρετήριο και - το πιο σημαντικό - τη λογική σας, θα τριγυρίσετε στους δρόμους του Λονδίνου προσπαθώντας να μαζέψετε στοιχεία. Θα επισκεφτείτε τον τόπο του εγκλήματος; Θα συναντήσετε τον Επιθεωρητή Λεστράντ; Θα ξετυλίξετε το νήμα των δολοφονιών; Απαντήστε σε μια σειρά ερωτήσεων και συγκρίνετε τις επιδόσεις σας με αυτές του κορυφαίου ντετέκτιβ του κόσμου, του Σέρλοκ Χολμς. Θα ξεπεράσετε τον Δάσκαλο; Για 1 έως 8 άτομα, ηλικίας 14+ και μέση διάρκεια 90+ λεπτά.

Ο ΜΕΓΑΛΟΦΥΗΣ ΟΡΣΟΝ ΓΟΥΕΛΣ, Ο ΜΑΝΚ ΚΑΙ ΤΟ ΦΑΝΤΑΣΜΑ ΤΟΥ ΧΕΡΣΤ

Ογδόντα χρόνια «Πολίτης Κέιν»

Εδώ κι έναν αιώνα η αμερικανική κινηματογραφία αποτελεί σίγουρα την πιο αποδοτική και χρήσιμη βιομηχανία των Ηνωμένων Πολιτειών, εξωραϊζοντας την εικόνα της, διαφημίζοντας άμεσα ή έμμεσα τον περίφημο «αμερικάνικο τρόπο ζωής», και προωθώντας το «αμερικάνικο όνειρο», εξυπηρετώντας τα συμφέροντα μιας υπερδύναμης. Στον αντίποδα, βρίσκεται «Ο Πολίτης Κέιν» και πολλές άλλες δημιουργίες, μεγάλων καλλιτεχνών, σπουδαίων σκηνοθετών, «αγύριστων κεφαλιών», που δεν έσκυψαν στις επιταγές των στούντιο και των αφεντικών τους.

Το αριστούργημα του Όρσον Γουέλς «Πολίτης Κέιν» αποτελεί μία εμβληματική ταινία για τον κινηματογράφο των δημιουργών, για πολλούς το σημαντικότερο φιλμ όλων των εποχών, και σίγουρα ένα έργο που επηρέασε και επηρεάζει ακόμη το παγκόσμιο σινεμά. Συμπληρώνοντας 80 χρόνια από την πρώτη προβολή της ταινίας, που στην εποχή της πολεμήθηκε από σημαντικό μέρος του πολιτικό-οικονομικού κατεστημένου, με στημένα ρεπορτάζ, περί «κομμουνιστικών μπνυμάτων» και «κριτικές» που την έθαψαν και εντολή του τότε πανίσχυρου επιχειρηματία και εκδότη Γουίλιαμ Ράντολφ Χερστ, αφού το σενάριο του Γουέλς και του Χέρμαν Μανκίεβιτς, αδελφού του σημαντικότερου σκηνοθέτη Τζόζεφ Μανκίεβιτς, είχε στηριχθεί σε μεγάλο βαθμό στην περσόνα του μεγαλοεκδότη.

Η ΜΟΝΑΔΙΚΗ ΤΑΙΝΙΑ ΤΟΥ ΓΟΥΕΛΣ

Ας επιστρέψουμε όμως στο 1941 και στην ταινία ορόσημο του Όρσον Γουέλς σε παραγωγή της RKO. Ο νεαρότατος τότε σκηνοθέτης κάνει την πρώτη και τελευταία αποκλειστικά δική του ταινία, αφού -όπως είχε πει ο ίδιος- ήταν και η μοναδική που είχε από το πρώτο πλάνο μέχρι το τελευταίο κόψιμο στο μοντάζ την ευθύνη (θρυλικές είναι οι βίαιες επεμβάσεις στις επόμενες ταινίες του από τους παραγωγούς).

Στον «Πολίτη Κέιν» καταγράφει μέσω πολλών και εμπνευσμένων φλας μπακ τη ζωή ενός πανίσχυρου επιχειρηματία, μέσα από μία έρευνα ενός νεαρού δημοσιογράφου, που υποδύεται ο σπουδαίος Τζόζεφ Κότεν.

Ο Γουέλς κρατά για τον εαυτό του τον ρόλο του Κέιν, και είναι επιβλητικός και αξιοθαύμαστος ειδικά όταν εμφανίζεται σε μεγάλη ηλικία.

Ο Γουέλς μιλά για τον επιχειρηματικό κόσμο, τον Τύπο, την πολιτική, τον καπιταλισμό, τη φαιδρότητα του χρήματος, την άνοδο και την πτώση ενός αυτοκράτορα που δεν είχε ούτε ιερό ούτε όσιο. Άλλωστε όπως λέει σε κάποιο σημείο της ταινίας, «το χρήμα είναι εύκολο να το αποκτήσεις αν ενδιαφέρεσαι

μόνο γι' αυτό». Ο Γουέλς ουσιαστικά επιχειρεί να αφυπνίσει τον κόσμο για τους ανθρώπους με τεράστια εξουσία και τα όπλα τους για να χειραγωγούν τον λαό.

ΚΛΑΣΙΚΗ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΠΟΡΑ

Υπάρχει, όμως, και η πραγματική ιδιοφυής σκηνοθεσία. Ο Γουέλς, που είχε δει προηγουμένως δεκάδες φορές την «Ταχυδρομική Άμαξα» του Φορντ, όπως είχε εξομολογηθεί, βρήκε ένα απολαυστικό δρόμο αφήγησης και συνάμα μίας σκηνοθετικής βιρτουοζιτέ με πολλές πρωτοποριακές ιδέες. Λήψεις από χαμηλά και ψηλά, μικραίνοντας ή μεγεθύνοντας τον ήρωά του, χρήση ευρυγώνιων φακών, εμπνευσμένα πλάνα, πρωτόγνωρες μέθοδοι σκίασης, φωτογραφίας, εστίαση σε αντικείμενα που βρίσκονταν μακριά, όλα χρήσιμα για να περάσουν τα μηνύματα της ταινίας, να μεταδώσουν την ψυχολογία του ήρωα, να μεταφέρουν τον θεατή στο κινηματογραφικό σύμπαν μίας ιδιοφυούς προσωπικότητας, του Όρσον Γουέλς.

ΜΕΓΑΛΕΙΩΔΕΣ

Θα ήταν απρεπής παράλειψη να μην αναφερθούν οι σημαντικότεροι συντελεστές για την επίτευξη αυτού του κινηματογραφικού άθλου, μιας υπέροχης ομάδας καλλιτεχνών. Τον Γκρεκ Τόλαντ, για την αξιομνημόνευτη φωτογραφία του, τον Μπέρναρντ Χέρμαν για την αθάνατη μελωδία του, τον Ρόμπερτ Γουάιζ, μετέπειτα σημαντικό σκηνοθέτη, για το μοντάζ του και εννοείται τον Χέρμαν Μανκίεβιτς για τη συμβολή του στο σενάριο.

Η ταινία προτάθηκε για εννέα Όσκαρ, αλλά τελικά κέρδισε μόνο αυτό του πρωτότυπου σεναρίου. Αυτά όμως είναι λεπτομέρειες, όπως και η ανάδειξή της, μετά από χρόνια, από τους Αμερικανούς επαγγελματίες του χώρου ως την καλύτερη ταινία όλων των εποχών. Σημασία έχει κυρίως η αρυτίδωτη δύναμή της ακόμη και σήμερα, η απολαυστική θέασή της και η επίδρασή της στον παγκόσμιο κινηματογράφο. Κάτι πραγματικά μεγαλειώδες στο πέρασμα του χρόνου...

Πηγή: ΑΠΕ-ΜΠΕ/
Χάρης Αναγνωστάκης

Ο «Μανκ» και το φάντασμα του Χερστ

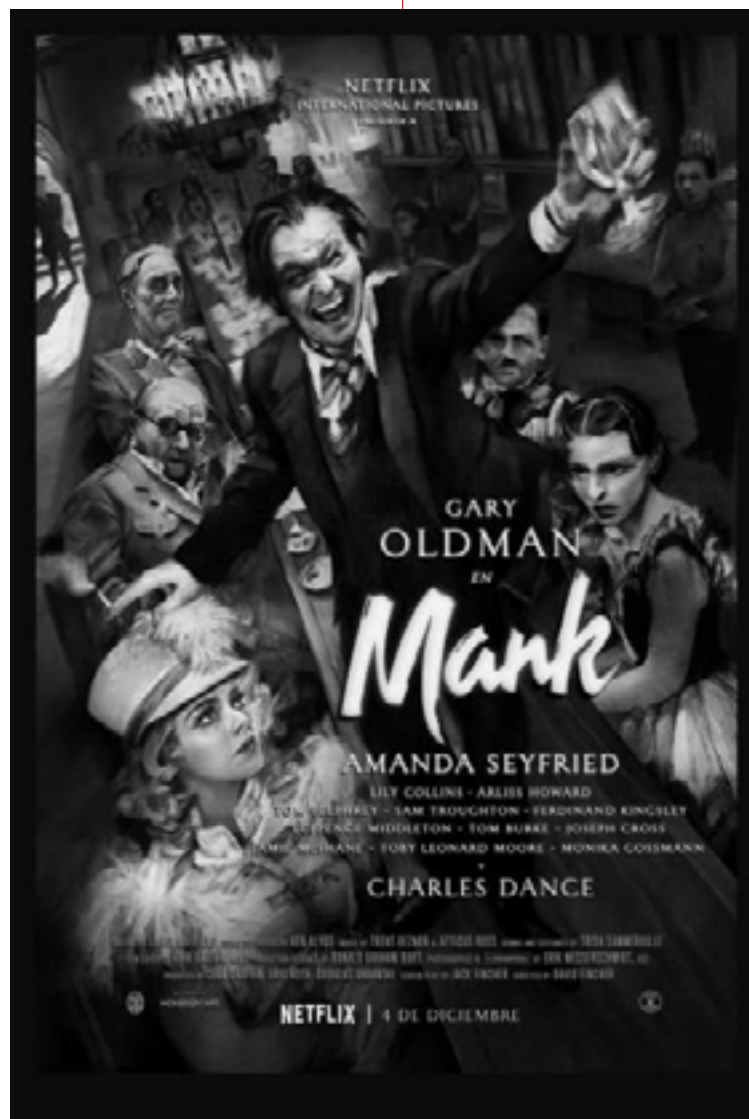
Η ΣΥΓΚΥΡΙΑ έφερε προσφάτως και την ταινία του Ντέιβιντ Φίντσερ «Μανκ», η οποία αναφέρεται στον «Πολίτη Κέιν», καθώς ο Χέρμαν Μανκίεβιτς είναι το κεντρικό πρόσωπο της ιστορίας. Η ταινία του ικανού κινηματογραφιστή Φίντσερ («Seven», «Zodiac», «Fight Club») βασίζεται στο

σενάριο του πατέρα του Φίντσερ, Τζακ, ο οποίος με τη σειρά του έχει βασιστεί στο άρθρο της πανίσχυρης κριτικού Πολίν Κέιλ, που δημοσιεύτηκε στο «New Yorker». Ένα λίβελο για τον Γουέλς, αφού η ίδια υποστήριξε στα όρια της εμμονής, χωρίς να τεκμηριώνει, ότι ο Γουέλς έκλεψε τη δόξα του σεναρίου από τον Μανκίεβιτς.

Η ταινία του Φίντσερ, που μπορεί να είναι αριστοτεχνικά γυρισμένη, στάζει δηλητήριο για την προσωπικότητα του Γουέλς, χωρίς να εμφανίζεται στο φιλμ παρά μόνο μια στιγμή κάποια σκιά του.

Περιστρέφεται γύρω από τον Χέρμαν Μανκίεβιτς, έναν πνευματώδη, μέθυσσο σεναριογράφο, που υποδύεται έξοχα ο Γκάρι Όλντμαν, και τις μνήμες του από τον σκοτεινό κόσμο του Χόλιγουντ, των μεγαλοπαραγωγών και άλλων ανθρώπων του κινηματογράφου.

Ο Φίντσερ με την αλαζονεία της εποχής μας και μία αμφίβολης ηθικής προσέγγιση της ιστορίας, μιλά περιφρονητικά για τον Γουέλς, τοποθετώντας τον στους σφετεριστές του Χόλιγουντ. Πραγματικά σαν να βγήκε από το ντουλάπι με τους σκελετούς το φάντασμα του Χερστ, για να πάρει ακόμη και από την κόλαση την εκδίκησή του. Να συνεχιστεί αυτό που ξεκίνησε το 1941 ο ίδιος με τις εφημερίδες του, διαβάλλοντας τον Γουέλς. Γιατί το ζήτημα δεν είναι η αγιοποίηση του Όρσον Γουέλς, αλλά το δόλιο χτύπημα σε έναν 25χρονο, τότε, δημιουργό που στάθηκε απέναντι στους πανίσχυρους μεγαλόσχημους και άδειασε το μεγαλείο τους σε ένα φλιτζάνι του καφέ.

ΕΝΑ ΑΛΜΠΟΥΜ ΤΗ ΒΔΟΜΑΔΑ

Animals: Η βιομηχανοποίηση των Pink Floyd

[ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΤΣΑΝΤΙΚΟΥ]

Το 1975 οι Floyd ήταν ήδη τόσο μεγάλο μέγεθος, που μπορούσαν να αγοράσουν μια ολόκληρη έκταση (τρία οικοδομικά μπλοκ που περιλαμβάναν μεταξύ άλλων, εκκλησιαστικές αίθουσες) στο Ίσλινγκτον του Λονδίνου. Το μετέτρεψαν αρκετά γρήγορα σε ένα συγκρότημα στούντιο. Στην αρχή, ένα μικρό κομμάτι του και στις υπόλοιπες εγκαταστάσεις αποθήκευαν τα απειροτεράστια σκηνικά των συναυλιών τους, τα μηχανήματα κ.λπ. Κάπως έτσι, δημιουργήθηκαν τα Britannia Row Studios που σταδιακά, πέρασαν στην ιδιοκτησία του Νικ Μέισον, του ντράμερ της μπάντας, ο οποίος στη συνέχεια τα πούλησε. Το 2015 κατεδαφίστηκαν για να μετατραπούν σε συγκρότημα διαμερισμάτων.

Αυτά τα 40 χρόνια όμως πρόλαβαν να φιλοξενή-

σουν μεταξύ άλλων την Κέιτ Μπους (αλίμονο...), τους Joy Division, τους Coil, τους Manic Street Preachers, τους Pulp κ.α.

Επίσης, εκεί γράφτηκε και το 10ο άλμπουμ των Floyd, το Animals, που κυκλοφόρησε το 1977, τέτοιες μέρες (21 Ιανουαρίου συγκεκριμένα).

Το Animals δεν υπήρξε ποτέ ένα από τα καλύτερα άλμπουμ της μπάντας. Ήταν όμως μέχρι τότε ίσως το πιο πολιτικό. Ήταν άλλωστε βασισμένο στη «Φάρμα των ζώων» του Όργουελ, ωστόσο ο στόχος του ήταν ο καπιταλισμός, χωρίς του παραλληλισμούς του Όργουελ με τη διαμάχη Στάλιν-Τρότσκι. Επίσης, η μπάντα συνέχιζε να είναι σε άριστη φόρμα, ειδικά οι Γκίλμορ-Ράιτ. Το άλμπουμ είχε πέντε μέρη, τονίζοντας την ενιαία του ύπαρξη και ανάμεσα στο προσωπικό που έπαιξε, ξεχωρίζει ένας από τους κορυφαίους, όσο και χαμηλού προφίλ κιθαρίστας όλων των εποχών, ο Σνόουι Γουάιτ.

Το άλμπουμ έκανε τεράστια επιτυχία, πράγμα όχι

παράξενο για τους Floyd. Επίσης, συνδέθηκε με μια σειρά από... ανάλεκτα, όπως για παράδειγμα η φωτογράφιση του εξωφύλλου του, με το γνωστό στις μετέπειτα συναυλίες τους, ιπτάμενο γουρούνι. Η φωτογράφιση έγινε στον ενεργειακό σταθμό του Μπάτερσι, κοντά στο Λονδίνο. Για τις ανάγκες της, η παραγωγή έβαλε σε τροχιά ένα τεράστιο φουσκωτό ιπτάμενο γουρούνι, γύρω από τις δύο υψικάμινους του εργοστασίου. Στην παραγωγή συμμετείχε και ένας... ελεύθερος σκοπευτής, για την περίπτωση που το γουρούνι πετάξει.

Την πρώτη μέρα των φωτογραφίσεων, ο σκοπευτής δεν χρειάστηκε. Τη δεύτερη όμως που χρειάστηκε, γιατί το γουρούνι λύθηκε, δεν είχε... επαναπροσληφθεί.

Τελικά, το φουσκωτό ντεκόρ προσγειώθηκε κάπου στο Κεντ, όπου ένας κτηνοτρόφος ειδοποίησε έξαλλος την αστυνομία ότι «ένα φουσκωτό γουρούνι τρομάζει τις αγελάδες μου».